

319250610-36-200600170-126

MeldingFra: Lund-Iversen Kaja
Sendt: 10. august 2006 13:22
Til: Postmottak HOD
Kopi: Strande Eli
Emne: VS: Innspill til Handlingsplan for bedre kosthold

vennligst arkiver

Kaja Lund-Iversen

-----Opprinnelig melding-----

Fra: Steinar B. Kringlebotten [mailto:steinar.b.kringlebotten@ncforbund.no]
Sendt: 10. august 2006 13:20
Til: Lund-Iversen Kaja
Emne: Innspill til Handlingsplan for bedre kosthold

Til Helse - og omsorgsdepartementet

Det vises til departementets henvendelse i e-post av 15. juni 2006 med invitasjon til å komme med innspill til Handlingsplan for bedre kosthold 2007 – 2011. Vi fikk utsettelse med svaret til 12. august.

Vedlagt følger to innspill fra NCF til Food Policy and Consumers Committee i Eurocommerce om norsk dagligvarehandels prinsipielle holdning og samarbeid med myndighetene i forbindelse med regjeringens handlingsplan for riktig kosthold. Viktige punkter er at intet enkelt matprodukt i seg selv skader helsen, men at dagligvarehandelen har en rolle i å bidra til variert diett gjennom bredt utvalg, øket forbruk av frukt og grønt, kommunikasjon med forbrukerne i og utenfor butikk, samarbeid med industrien om produktutvikling, ernæringsmerking, sponsing. Det går i vedleggene mer i detalj inn på hva dette innebærer. Det vises til øket forbruk av frukt og grønt samt sterkt redusert forbruk av drikkevarer med tilsatt sukker som positive utviklinger på feltet i Norge. Eurocommerce er europeisk handels lobbyorganisasjon overfor EU-kommisjonen og resten av EU-systemet.

Videre vedlegges en kommentarartikkel "Sunt i 2006" om temaet fra primo 2006 i fagavisen Handelstidningen for dagligvarebransjen i Norge (ca. 50.000 lesere hver uke). Det fremgår at helsemyndighetene må innta en aktiv rolle når det gjelder å klarlegge og kommunisere til omverdenen, i lys av ny forskningsbasert kunnskap, hva som er et fornuftig kosthold samt bidra gjennom undervisningssystemet til en grunnleggende og langvarig forståelse for det i befolkningen. Det reises stadig tvil om dette i media eksempelvis ved fokus på fremmedstoffer i sjømat på så vidt høyt nivå at det hos forbrukere kan virke som motbalansering av rådet om å øke inntaket av fisk.

Et annet forhold er nødvendigheten av å se kosthold sammen med fysisk aktivitet – regjeringen burde fremlegge en samlet handlingsplan for diett, fysisk aktivitet og helse. Overvekt dreier seg i meget stor grad om at den enkelte avbalanserer energi tilførselen gjennom inntak av mat og drikke med energi forbruket. Det betyr at myndighetene må legge til rette for et marked med private og offentlige tjenester som gjør at enkeltmennesket finner det fordelaktig å øke sin fysiske aktivitet – eksempelvis lett tilgjengelige svømmehaller og andre idretter i nærområdet.

Som det fremgår av vedleggene, forstår næringslivet betydningen av sunt kosthold og fysisk aktivitet for helsen og vil innta en aktiv rolle på sin domene slik som illustrert for dagligvarehandelens del i våre bidrag til Eurocommerce.

Dagligvareindustriens rolle gjennomgås i betydelig grad i fellesbrevet datert 17.3.06 fra FHL og NBL til HOD.

Noen ville sikkert si at en enkel måte å få sunnere kosthold på ville være at forbrukerne reduserte inntak av tilsatt sukker, usunt fett og salt ved i større grad å forbedre maten selv på kjøkkenet i form av skånsomt mulig behandling av ferskest mulig råvarer. Men trenden går tvert om i retning av mer ferdigmat i hjemmet og mer spising ute. Det er en kjent sak at en stor del av kjøttforbruket i Norge er blandet kjøttmat som pølser og at forbruket av slike animalske varer oppmuntres gjennom opplysningskontorer. Utfra dette kan man ikke se bort fra at landbrukspolitikken i Norge kan ha vesentlig betydning for et sunt kosthold. Myndighetene burde i forbindelse med en handlingsplan vurdere i hvilken grad dette kan innvirke på helsen og hva konsekvensene i så fall bør være. Prisnivået på norsk frukt og grønt er et annet landbrukspolitisk forhold som berører folkehelsen.

Det økede forbruk av frukt og grønt i Norge og mindre sukkertilsatt drikke tyder på at forbrukerne ellers kan være ganske lydhøre for å legge om kostholdet i helsestøttende retning innen enkelte nøkkelproduktgrupper. Vi er sterkt overbevist om at basert på en fremtidig aktiv innsats fra myndigheter og næring som skissert ovenfor, vil utviklingen gå i riktig retning. Offentlige inngrep i markedet i form av økte avgifter på varer som sukker, sjokolade og sukkervarer eller offentlige inngrep i markedet gjennom bindende forskrifter - hemmer markedets selvutvikling i riktig retning og må unngås når det gjelder sunt kosthold og fysisk aktivitet. Vi har notert at Nasjonalt råd for ernæring mener at slike avgifter bør beholdes og helst økes. Det er en uheldig vinkling. Noe annet er frivillige ordninger om eksempelvis reklame for den usunne del av hurtigmaten rettet mot barn, nasjonale anbefalinger om ernæringsmerking.

Til sist vil vi bemerke at utfordringene i forhold til overvekt ikke må overdimensjoneres. Glem ikke at dagens mennesker i de vestlige land er større og sunnere enn noen sinne bl.a. er forekomsten av kroniske lidelser som leddplager gått sterkt ned i forhold til i "gamle dager", hjerte- og karsykdommer, lungesykdommer m.v. inntreffer 10 - 25 år senere enn de pleide. Gjennomsnittlig IQ har øket i flere årtier. Og levealderen er mye høyere.

De største medlemmer i NCF er ICA Norge AS og Norgesgruppen ASA. Dagligvarehandelen er en bransjegren etter antall årsverk i samme størrelsesorden som hele næringsmiddelindustrien.

Med vennlig hilsen

Norges Colonialgrossisters Forbund (NCF)
Steinar B. Kringlebotten
Adm. direktør

Besøk: Prinsens gate 1, 0152 Oslo
Post: Postboks 793 Sentrum, 0106 Oslo
Telefon: +47 22 34 87 50

319250610-36-200600170-126

Fax: +47 22 34 87 61
Steinar.B.Kringlebotten@NCForbund.no
www.NCForbund.no